

Rozsudek odvolacího soudu v rozsahu, ve kterém byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně v zamítajících výrocích IV a V, napadl žalobce dovoláním, které však Nejvyšší soud podle § 243c odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2014 do 29. 9. 2017 (viz čl. II bod 2 zákona č. 293/2013 Sb. a čl. II bod 2 zákona č. 296/2017 Sb.), dále jen „o. s. ř.“, odmítl jako nepřipustné.

Ve vztahu k žalobcem uplatněnému nároku na náhradu ušlého zisku ve výši 2 331 566 Kč s příslušenstvím odvolací soud uzavřel, že není dána příčinná souvislost mezi nezákonným rozhodnutím (usnesením o zahájení trestního stíhání) a vznikem žalobcem tvrzené škody ve formě ušlého zisku. Nejvyšší soud standardně judikuje, že otázka příčinné souvislosti – vztahu mezi škodnou událostí a vznikem škody – je otázkou skutkovou, nikoli otázkou právní (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 2002, sp. zn. 21 Cdo 300/2001). Právní posouzení příčinné souvislosti může spočívat toliko ve stanovení, mezi jakými skutkovými okolnostmi má být její existence zjišťována, případně zda a jaké okolnosti jsou či naopak nejsou způsobilé tento vztah vyloučit (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 3. 2011, sp. zn. 28 Cdo 3471/2009). Výše uvedený závěr odvolacího soudu o nedostatku příčinné souvislosti mezi nezákonným rozhodnutím a žalobcem tvrzeným ušlým ziskem není výsledkem aplikace právních norem na zjištěný skutkový stav, nýbrž výsledkem hodnocení provedených důkazů; nejde tudíž o závěr právní, ale o závěr skutkový. Brojí-li žalobce proti tomuto (skutkovému) závěru odvolacího soudu, uplatňuje nezpůsobilý dovolací důvod (srov. § 241a odst. 1 o. s. ř.).

K námitce žalobce směřující proti přiznanému zadostiučinění za nemajetkovou újmu v celkové výši 380 000 Kč Nejvyšší soud uvádí, že stanovení formy nebo výše přiměřeného zadostiučinění je především úkolem soudu prvního stupně a přezkum úvah tohoto soudu úkolem soudu odvolacího. Přípustnost dovolání nemůže založit pouhý nesouhlas s výší přisouzeného zadostiučinění, neboť ta se odvíjí od okolností každého konkrétního případu a nemůže sama o sobě představovat otázku hmotného práva ve smyslu § 237 o. s. ř. Dovolací soud při přezkumu výše zadostiučinění v zásadě posuzuje právní otázky spojené s výkladem podmínek obsažených v § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), přičemž výslednou částkou se zabývá až tehdy, byla-li by vzhledem k aplikaci tohoto ustanovení na konkrétní případ zcela zjevně nepřiměřená, což v případě žalobce není (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2010, sp. zn. 30 Cdo 4462/2009, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 3. 2011, sp. zn. 30 Cdo 40/2009). K tomu dovolací soud dodává, že soudy nižších stupňů postupovaly zcela v souladu s judikaturou dovolacího soudu, pokud při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění přihlédly k povaze trestní věci, délce trestního stíhání, a jakož i k dopadům trestního stíhání do osobnostní sféry poškozeného (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, uveřejněný pod číslem 122/2012 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek).

Otázka, zda lze následky žalobcem nesprávně či neprůkazně spojované s majetkovou újmu odškodnit v rámci zadostiučinění za nemajetkovou újmu, nemůže založit přípustnost dovolání podle § 237 o. s. ř., poněvadž při jejím řešení se odvolací soud neodchýlil od řešení přijatého v judikatuře Nejvyššího soudu, pokud tvrzenou nemajetkovou újmu neztotožnil s újmou majetkového charakteru, když tyto dvě kategorie jsou svým obsahem zcela odlišné (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1384/2011, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 4. 2013, sp. zn. 30 Cdo 1770/2012, či nálezn Ústavního soudu ze dne 4. 5. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 16/04).

Poslední námitka žalobce (že hypotetická možnost jiného příjmu nevylučuje odpovědnost státu za ušlý zisk) se týká otázky, na jejímž vyřešení napadené rozhodnutí nezávisí (tj. odvolací soud na jejich řešení své rozhodnutí nezaložil; srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 1999, sp. zn. 2 Cdon 808/97, uveřejněné pod číslem 27/2001 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek), když – jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku – odvolací soud měl nárok na náhradu škody ve formě ušlého zisku za nedůvodný výlučně proto, že neshledal příčinnou souvislost mezi nezákonným rozhodnutím a vznikem tvrzené škody. Ani tato otázka tak není způsobilá založit přípustnost dovolání ve smyslu § 237 o. s. ř.

O náhradě nákladů dovolacího řízení rozhodl Nejvyšší soud podle § 243c odst. 3 věty první, § 224 odst. 1, § 151 odst. 1 a § 146 odst. 3 o. s. ř. a zavázal žalobce, jehož dovolání bylo odmítnuto, k náhradě nákladů dovolacího řízení vzniklých žalované v souvislosti s podáním vyjádření k dovolání, které nebylo sepsáno advokátem (žalovaná nebyla v dovolacím řízení zastoupena advokátem), přičemž žalovaná nedoložila výši svých hotových výdajů. Jde o paušální náhradu hotových výdajů podle § 151 odst. 3 o. s. ř. (viz čl. II bod. 1 ve spojení s čl. VI. zákona č. 139/2015 Sb.), ve výši 300 Kč (§ 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 24. 10. 2018

JUDr. František Ištváněk v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Viktor Kramář, DiS.